

MITTEILUNGEN = WIADOMOSCI

DER K. u. K. WARENVERKEHRSZENTRALE
FÜR DAS ÖSTERREICHISCH-UNGARISCHE
OKKUPATIONSGBIET.

C. i K. ZARZĄDU OBROTU TOWAROWEGO
DLA AUSTRYACKO-WĘGIERSKIEGO
OBSZARU OKUPACYJNEGO.

Telegramme: Warenver-
kehrszentrale Krakau.
Fernsprechnummer: 3582

Erscheint zweimal monatlich als Beilage der Amtsblätter im Okkupationsgebiet.
Wychodzi dwa razy miesięcznie jako dodatek do Dzienników urzędowych obszaru okupacyjnego.

Telegramy: Zarząd obrotu
towarowego Kraków.
Telefon Nr. 3582.

Krakau 1. März 1917

№ 32-33.

Kraków 1. Marca 1917

INNHALT:

Postwesen: Zulassung der ungarischen Sprache im Auslandspostverkehr des k. u. k. Okkupationsgebietes. — Postanweisungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen zur Armee im Felde. — Postpakete bis 10 kg. — *Eisenbahnwesen:* Direkter Güterverkehr mit der k. u. k. Heeresbahn Nord (Verkehr mit Oesterreich). — Transportable Rollbahn Busk—Chmielnik. — *Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen:* Das Verordnungsblatt der k. u. k. Militär-Verwaltung in Polen. — Industrie im Kreise Wloszczowa. — Vorrataufnahme von Kaffee und Tee. — Neuregelung der Gerichtsbarkeit im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen. — Inbetriebsetzung einer Holzdestillationsunternehmung. — Zoll auf gewebte, wollene Nassfilze für die Papierfabrikation. — Beschlagnahme von Sämereien. — Beschlagnahme und Verkaufszwang von Metallen und Metallgegenständen. — Wirtschaftliches aus dem Kreise Pinczow. — Industrielage im Kreise Radom. — *Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem kaiserlich deutschen Okkupationsgebiete in Polen:* Das Verordnungsblatt für das Generalgouvernement Warschau. — Weitere Erleichterungen im Privattelegrammverkehr der Bevölkerung des Okkupationsgebietes in Polen. — Eine neue Anleihe der Stadt Warschau. — Neue polnische Versicherungsgesellschaft. — Musterlager der Amtlichen Handelsstelle Ob. Ost.

TREŚĆ:

Sprawy pocztowe: Dopuszczenie języka węgierskiego w zagranicznym ruchu pocztowym c. i k. obszaru okupacyjnego. — Przekazy pocztowe z c. i k. obszaru okupacyjnego w Polsce do Armii w polu. — Pakunki pocztowe do 10 kg. — *Kolejnictwo:* Bezpośredni ruch towarowy c. i k. wojskową koleją północną (ruch z Austrią). — Przenośna kolejka Busk—Chmielnik. — *Gospodarcze wiadomości z c. i k. obszaru okupacyjnego w Polsce:* Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce. — Przemysł w obwodzie włoszczowskim. — Spis zapasów kawy i herbaty. — Nowe przepisy o sądownictwie w c. i k. obszarze okupacyjnym w Polsce. — Uruchomienie przedsiębiorstwa destylacji drzewnej. — Cło na tkane, wełniane mokre pilśnie do fabrykacji papieru. — Zajęcie nasion. — Zajęcie i obowiązek sprzedaży metali i przedmiotów metalowych. — Sprawy gospodarcze w obwodzie pińczowskim. — Położenie przemysłu w okręgu radomskim. — *Wiadomości gospodarcze z niemieckich obszarów zajętych Polski:* Dziennik rozporządzeń dla Jenerał-Gubernatorstwa warszawskiego. — Dalsze ułatwienia w prywatnym ruchu telegraficznym dla ludności obszaru okupacyjnego w Polsce. — Nowa pożyczka miasta Warszawy. — Nowe polskie Towarzystwo ubezpieczeń. — Skład wzorów urzędowego biura handlowego „Ob. Ost“.

Postwesen.

Zulassung der ungarischen Sprache im Auslandspostverkehr des k. u. k. Okkupationsgebietes. Laut Kundmachung des k. u. k. Armeekommandos vom 13. Jänner 1917, Tel. Nr. 10562 ist für die Postsendungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen nach dem Auslande von nun an auch die ungarische Sprache zugelassen.

Postanweisungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen zur Armee im Felde. Die mit Tel. Nr. 12646/A. O. K. vom 31. Jänner 1917 verfügte Erhöhung des Höchstbetrages für private Postanweisungen zur Armee im Felde von 100 auf 1000 K findet auch auf den Verkehr aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen zur Armee im Felde Anwendung.

Postpakete bis 10 kg. Vom 15. Februar 1917 an wird die Gewichtsgrenze für Postpakete im Verkehr innerhalb des Militärgeneralgouvernements-Gebietes Lublin sowie nach und aus der österr.-ung. Monarchie von 5. auf 10. kg. erhöht.

Die Frankogebühren betragen:

Für Pakete bis zum Gewichte von 5 kg. . . . . 80 K.

Für Pakete mit einem Gewichte von mehr

als 5 bis einschliesslich 10 kg. . . . . 2.— K.

(A. O. K. vom 31. Jänner 1917, Tel. Nr. 12249).

Sprawy pocztowe.

Dopuszczenie języka węgierskiego w ruchu pocztowym zagranicznym c. i k. obszaru okupacyjnego. Wedle obwieszczenia c. i k. Naczelnej Komendy Armii z 13. stycznia 1917. r. l. tel. 10562, dopuszczony jest odtąd dla posyłek pocztowych z c. k. obszaru okupacyjnego w Polsce do zagranicy także język węgierski.

Przekazy pocztowe z c. i k. obszaru okupacyjnego w Polsce do Armii w polu. Zarządzone przez Naczelne Dowództwo Armii do l. tel. 12646 pod dniem 31. stycznia 1917. r. podwyższenie maksymalnej kwoty dla prywatnych przekazów pocztowych ze stu na 1000 K. ma także zastosowanie w ruchu z c. i k. obszaru okupacyjnego w Polsce do Armii w polu.

Pakunki pocztowe do 10 kg. Od 15. lutego 1917. r. podwyższono granicę wagi dla pakunków pocztowych w ruchu wewnętrznym Generałgubernatorstwa lubelskiego, jakoteż do i z monarchii austro-węg. z 5 na 10 kg.

Ofrankowanie wynosi:

Dla pakunków wagi do 5 kg. . . . . 80 h.

Dla pakunków wagi nad 5 do włącznie 10 kg. . . . . 2 K.

(N. D. A. z 31. stycznia 1917. r. l. tel. 12249).

Eisenbahnwesen.

Direkter Güterverkehr mit der k. u. k. Heeresbahn Nord (Verkehr mit Oesterreich). Einführung eines neuen Tarifes. Mit Gültigkeit vom 15. März 1917 gelangt ein neuer Eisenbahn-Gütertarif im obbezeichneten Verkehre zur Einführung. In den Frachtsätzen dieses Tarifes ist die österreichische Frachtsteuer und der Kriegszuschlag bereits enthalten. Der neue Tarif weist gegenüber dem bestehenden Erhöhungen der Frachtsätze sowie eine Erweiterung der Artikeltarife auf.

Abdrücke dieses Tarifes sind bei den beteiligten Endverwaltungen und durch Vermittlung der beteiligten Stationen sowie bei der k. u. k. Warenverkehrszentral in Krakau, Długa 1, den k. u. k. Auskunftstellen des Militär-Generalgouvernements Lublin in Krakau Rynek główny 19, in Lublin Gubernatorska 3, in Lemberg ul. Akademicka, und in Radom ul. Lubelska, ferner in Oesterreich auch bei der Zentralverkaufsstelle für Tarife, Wien I., Biberstrasse 16, zum Preise von 5 Kronen für das Stück zu erhalten.

Transportable Rollbahn Busk-Chmielnik wurde mit 15. Jänner l. J. dem öffentlichen Verkehr übergeben. Der Tarif erliegt zur Einsichtnahme bei der landwirtschaftlichen Abteilung des k. u. k. Kreiskommandos und bei dem Rayonskommando in Chmielnik.

Kolejnictwo.

Bezpośredni ruch towarowy c. i k. wojskową koleją północną (ruch z Austrią). Zaprowadzenie nowej taryfy. Z ważnością od 15. marca 1917. r. zaprowadza się w ruchu wyżej oznaczonym nową kolejową taryfę towarową. W stopach taryfowych tej taryfy mieści się już podatek przewozowy i dodatek wojenny. Z tej nowej taryfy okazuje się podwyższenie stopy taryfowej, jakoteż pomnożenie artykułów taryfowych. Odbitki tej taryfy otrzyma można za ceną 5 K. u dotyczących zarządów kresowych i za pośrednictwem odnośnych stacyi, jakoteż w c. i k. Centrali obrotu towarowego w Krakowie, ul. Długa 1, w c. i k. Urzędach wywiadowczych wojskowego Jenerał-gubernatorstwa lubelskiego: w Krakowie, Rynek gł. 19, w Lublinie, Gubernatorska 3, we Lwowie ul. Akademicka i w Radomiu, ul. Lubelska, dalej w Austrii w centralnem biurze sprzedaży taryf we Wiedniu, I. Biberstrasse 16.

Przenośną kolejkę Busk—Chmielnik oddano do ruchu publicznego z dniem 15. stycznia b. r. W taryfę wejrzeć można w oddziale gospodarczym c. i k. Komndy obwodowej i w Komendzie rejonowej w Chmielniku.

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

Das Verordnungsblatt der k. u. k. Militär-Verwaltung in Polen. Stück IV. vom 14. Februar l. J. enthält; A mtlicher Teil: Nr. 8 Vdg., betr. die Vorratsaufnahme von Kaffe und Tee. — Nr. 9 Vdg., betr. die Verlegung der fleischlosen Tage. — Nr. 10 Vdg., betr. die Beschlagnahme von Sämereien und die Regelung des Handelsverkehrs mit denselben. — Nr. 11 Vdg., betr. die Ausdehnung der Verordnung des Armeeeoberkommandanten vom 18. August 1916, Nr. 65 V.-Bl., auf die Ortschaft Słomniki. — Nr. 12 Vdg., betr. die Gerichtsbarkeit. — Nr. 13. Vdg. betr. das Verbot von Zahlungen nach feindlichen Staaten. — Nr. 14 Vdg., betr. die Beschlagnahme und den Verkaufszwang von Metallen und Metallgegenständen. — Nr. 15 Vdg. betr. die Ergänzung der Vorschriften über das Passwesen.

Nichtamtlicher Teil: Einführung eines neuen Tarifes für die Beförderung von Zivildütern, lebenden Tieren und Leichen auf den Linien der k. u. k. Heeresbahn Nord. — Einlösung der Zinsenanteilscheine (Coupons) der österreichischen und ungarischen Kriegsanleihen. — Die Zulassung der ungarischen Sprache im Auslandpostverkehre. — Die Verwaltung der Aktiengesellschaft „Włodowice“, Blechemailgeschirrfabrik.

Industrie im Kreise Włoszczowa. Dem ganzen Charakter des Kreises entsprechend ist die Industrie vorwiegend eine landwirtschaftliche. Im Kreise befinden sich etwa 65 Getreidemühen, wovon 62 Wassermühen sind. Von letzteren sind 26 ganz kleine Mühen mit einer Wasserkraft bis zu 10 P. S. 22 Mühen haben eine Wasserkraft von 10—20 P. S., 10 Mühen von 20—40 P. S., 2 Mühen von 40—50 und je eine Mühle von 50 und 120 P. S. Je 2 Mühen werden mit Explosionsmotoren von 16 bzw. 30 P. S. angetrieben, eine Mühle besitzt als Betriebskraft eine Dampfmaschine von 75 P. S. Die Wassermühen befinden sich hauptsächlich an den beiden Flüssen Nida und Pilica, bzw. an deren Nebenflüssen. Die Einrichtung ist in der Regel sehr einfach, Walzenstühle sind nur bei den grösseren Mü-

Wiadomości gospodarcze z c. i k. obszarów zajętych Polski.

Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce.

Część IV. z 14. lutego b. r. zawiera: C z ę ś ć u r z ę d o w a: Nr. 8. Rozp. dotyczące spisu zapasów kawy i herbaty. — Nr. 9. Rozp. dotyczące przełożenia dni bezmiesnych. — Nr. 10. Rozp. dotyczące zajęcia i uregulowania handlu nasionami. — Nr. 11. Rozp. dotyczące zastosowania rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 18-go sierpnia 1916. r., Nr. 65. Dz. rozp. do miejscowości Słomniki. — Nr. 12. Rozp. dotyczące sądownictwa Nr. 13. Rozp. dotyczące zakazu wypłat w stosunku do państw nieprzyjacielskich. — Nr. 14. Rozp. dotyczące zajęcia i obowiązku sprzedaży metali i przedmiotów metalowych. — Nr. 15. Rozp. dotyczące uzupełnienia przepisów paszportowych.

C z ę ś ć n i e u r z ę d o w a: Obwieszczenie dotyczące wprowadzenia nowej taryfy dla przewozu towarów cywilnych, żywych zwierząt i zwłok na liniach c. i k. Kolei wojskowej północnej. — Wykupno kuponów procentowych austr. i węg. pożyczek wojennych w krajach okupowanych. — Obwieszczenie, dotyczące dopuszczenia języka węgierskiego w zagranicznym obrocie pocztowym. — Zarząd Towarzystwa akcyjnego „Włodowice“ fabryka blaszanych emaliowanych naczyń. —

Przemysł w obwodzie włoszczowskim. Odpowiednio do całego charakteru okręgu jest przemysł przeważnie rolniczy. W okręgu znajduje się około 65 młynów z b o ż o w y c h, w czym 62 wodnych. Z tych ostatnich jest 26 małych młynów o sile wodnej do 10 HP, 22 mają siłę wodną 10—20 HP., 10 młynów 20—40 HP., dwa od 40—50 HP., a po jednym młynie o sile 50 i 120 HP. Dwa młyny wprawiane są w ruch silnikami wybuchowymi o 16 względnie 30 HP., jeden młyn porusza maszyna parowa o sile 75 HP. Młyny wodne leżą przeważnie nad Nidą i Pilicą, względnie nad ich dopływami. Urządzenie jest zazwyczaj pojedyncze, walcarki są w użyciu tylko we większych młynach. Wszystkie młyny zbożowe są

Die besten und billigsten **Glasflaschen** in Halbweiss, Hellgrün u. Olivgrün für Wein, Bier, Spirituosen, Mineralwasser u. s. w. **liefern die Glasfabriken**

Najlepsze i najtańsze **flaszki** biało-matowe, jasno-zielone i ciemno-zielone na wino, piwo, spiritualia, wody mineralne itp. **do-
starczają fabryki szkła**

FISCHMANN SÖHNE

Ges. m. b. H.

Stow. z ogr. por.

TEPLITZ - SCHÖNAU.

323

Fabryka szmuklerska
Karola Langsama i Sp.
Wiedeń VII., Kirchengasse Nr. 41.

założona w 1873 r.

poleca swój skład nowości a mianowicie: wyroby szmuklerskie, guziki, wstążki do obuwia, galony, hafty, sprzączki (brandeburskie), taśmy, sznurówki i t. d.

303

Zwiedzanie fabryki nader pożądane.

RUDOLF BÄCHER

ROUDNICE N. ŁABA
CZECHY.

RAUDNITZ A. ELBE
BÖHMEN.

Największa fabryka
pługów
w Austro-Węgrzech.

Grösste Pflugfabrik
Oesterreich-Ungarns.

Pługi, kultywatory, brony,
jakoteż wszelkie narzędzia
do obrabiania ziemi.

Niedościgniona konstrukcja,
pierwszorzędny materiał.

Pflüge, Kultivatoren, Eggen,
sowie sämtliche Bodenbear-
beitungsgeräte.

Unerreichte Konstruktion,
erstklassiges Material.

WILHELM HERBATSCHKE

WIEN, VII./3 Burggasse 58.

HOLZ-AGENTUR UND KOMMISSION

Beste Referenzen.

Gegründet 1897.

WILHELM HERBATSCHKE

WIEN, VII./3. Burggasse 58.

AJENCYA I BIURO KOMISOWE
DLA DRZEWA.

333

Najlepsze referencye.

Założone w r. 1897.

WOKOWITZER SCHAMOTTE U. TONWAREN-
FABRIK L.P. DIETZ PRAG.

FEINKLINKER MOSAIKPIATTEN · GLASIERTE WAND-
FLIESEN · KERAMISCHES SGRAFFITO · HOCHFEUER-
FESTE SCHAMOTTEWAREN · STEINZEUGRÖHREN

len in Verwendung. Von den Getreidemühlen sind alle betriebsfähig, die meisten arbeiten aber reduziert.

An Sägewerken befinden sich im Kreise Włoszczowa 4 mit Wasserbetrieb, hievon 3 mit einer Betriebskraft von je ca. 35 P. S., 1 mit einer Betriebskraft von 10 P. S. weiters 5 Dampfsägen, hievon 2 mit einer Betriebskraft von je 75 P. S., 1 mit einer Betriebskraft von 36 P. S. während 2 kleinere Sägen mit 15 pferdigen Dampfmaschinen betrieben werden. Sämtliche Sägen sind betriebsfähig arbeiten aber mangels Bautätigkeit stark eingeschränkt.

In der Stadt Włoszczowa selbst befinden sich 13 kleine Gerbereien mit einer Jahresproduktion von ca. 400 q. — im Frieden, gegen ca. 75 q. — im Kriege.

An Branntweinbrennereien zählt der Kreis Włoszczowa 6 Betriebe, von welchen 3 eine Friedensproduktion von je ca. 2—3000 Hektoliter bei einer Betriebskraft von je 15—16 P. S. haben. Die übrigen Brennereien sind kleine Betriebe mit einer Jahresproduktion von ca. 1200 Hktl. Sämtliche Brennereien sind jetzt ausser Betrieb.

Zwei kleine Metsiedereien, die im Frieden zusammen ca. 400 Hktl. Met erzeugt haben, produzieren jetzt kaum ein Zehntel dieses Quantums. Dies ist auf den Mangel an Honig zurückzuführen.

Zwei Oelpressen (Handbetrieb), die im Frieden etwa 280 q. — zusammen pro Jahr produziert haben, sind gesperrt.

Stärkefabriken werden im Kreise 4 gezählt. Hievon haben 2 Fabriken eine Dampfkraft von je 75 P. S. Eine wird von einer 20 pferdigen Wasserkraft betrieben. Die Produktion dieser Fabriken betrug im Frieden 140 Wag. Kartoffelstärke, während die Produktion im Kriege die Hälfte dieser Zahl erreicht.

Schliesslich sei noch eine kleine Papierfabrik mit einer Produktion von 6 Wag. per Jahr, weiters eine Brauerei mit einem Ausstoss von ca 500 Hktl. und eine kleine Seifensiederei mit einer Jahreserzeugung von 200 q. — erwähnt. Die letztgenannten 3 Betriebe liegen dermalen still. (Auskunftstelle Krakau).

Vorratsaufnahme von Kaffe (über $\frac{1}{2}$ russ. Pud) und **Tee** (über 5 russ. Pud) wurde durch die Verordnung des k. u. k. Militär-General-Gouvernement vom 27. Dezember 1916, Nr. 8, (V. Bl. der k. u. k. Mil.-Verw. in Polen, IV. Stück v. 14. Februar 1917) angeordnet. Alle der Anzeigepflicht unterliegenden Mengen dieser Waren werden für Zwecke der Aprovisionierung der Truppen, militärischen Anstalten und der Zivilbevölkerung mit Beschlag belegt und werden die Kreiskommandos ermächtigt, nötigenfalls die Einleitung des Enteignungsverfahrens zu beantragen.

(Auskunftstelle Krakau).

Neuregelung der Gerichtsbarkeit im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen. Gemäss der bisher bestandenen Verordnung waren die im deutschen Okkupationsgebiete gefällten zivilgerichtlichen Erkenntnisse beziehungsweise Vergleiche, wenn deren Vollstreckung im österreichisch-ungarischen Okkupationsgebiete angestrebt wurde, ebenso wie Urteile der österreichisch-ungarischen und deutschen Gerichte als Exekutionstittel zu behandeln. Das Exekutionsgesuch musste vom Gerichtshof überprüft und die Vollstreckung konnte nur auf Grund der Bestimmungen über den Vollzug ausländischer Urteile bewilligt werden.

Von nun an unterliegt der Vollzug der durch ein beliebiges Gericht im Königreiche Polen gefällten Urteile (Vergleiche), ohne Rücksicht auf die Abgrenzung der beiden Okkupationsgebiete, der Verordnung des k. u. k. Militärgeneralgouverneurs vom 19. Jänner 1917, M. V. P. Vdg. Bl. Nr. 12 gemäss auf dem ganzen Gebiete des Königreiches keiner Beschränkung.

zdatne do ruchu, znaczna ich część jednak ma ruch ograniczony. —

Tartak ów posiada okręg Włoszczowa 4 z siłą wodną, z tego 3 po 35 HP., a jeden o 10 HP., dalej 5 tartaków parowych z czego 2 o sile po 75 HP., a jeden o 36 HP., podczas gdy dwa mniejsze tartaki pędzone są maszynami parowymi o sile 15 HP. Wszystkie tartaki są zdadne do ruchu, ruch ich jednak jest ograniczony dla braku ruchu budowlanego.

W samej Włoszczowej jest 13 garbarń, produkujących rocznie 400 q. w czasie pokoju, a tylko 75 q. podczas wojny.

Gorzelnicy liczy okręg Włoszczowa 6, z których 3 produkują w czasie pokoju około 2—3000 hl przy użyciu siły po 15—16 HP. Inne są małe z produkcją roczną około 1200 hl. Wszystkie leżą obecnie odłogiem.

Dwie małe miodosytnie, które w czasie pokoju wyrabiały razem około 400 hl. produkują obecnie zaledwie jedną dziesiątą tej ilości, czego powodem jest brak miodu.

Dwie tłocznie olejne (ręczne), które w czasie pokoju wyrabiały razem około 280 q rocznie, są zamknięte.

Fabryk krochmalu jest w okręgu 4. Z tych 2 mają siłę parową po 75 HP. Jedną porusza siła wodna o 20 HP. W czasie pokoju produkcja wynosiła łącznie 140 wagonów skrobii ziemniaczanej, obecnie połowę tej sumy. Nakoniec nadmienia się jeszcze małą fabrykę papieru o rocznej produkcji 6 wagonów, dalej browar produkujący około 500 hl. i małą mydlarnię o produkcji rocznej 200 q. Trzy ostatnie fabryki nie są obecnie w ruchu. (Urząd Wywiadowczy w Krakowie).

Spis zapasów kawy (ponad $\frac{1}{2}$ ros. puda) i **herbaty** (ponad 5 ros. pudów) zarządzono rozporządzeniem c. i k. Wojskowego Jenerałgubernatorstwa z 27. grudnia 1916, l. 8, (Dz. rozp. c. i k. Zarządu wojsk. w Polsce, część IV. z 14. lutego 1917. r.). Wszelkie ilości tych towarów podlegające obowiązkowi doniesienia zostają zajęte dla celów aprowizacji wojsk, zakładów wojskowych i ludności cywilnej, a komendy obwodowe mają upoważnienie do postawienia w razie potrzeby wniosku na wdrożenie wyłączenia. (Urząd Wywiadowczy w Krakowie).

Nowe przepisy o sądownictwie w c. i k. obszarze okupacyjnym w Polsce. Wedle dotychczas obowiązującego rozporządzenia orzeczenia cywilnosądowe (względnie ugody), wydane w niemieckim obszarze okupacyjnym, jeżeli przoszono o ich wykonanie w austro-węgierskim obszarze okupacyjnym, zarówno jak wyroki austro-węgierskich i niemieckich sądów — traktować należało jako tytuły egzekucyjne. Podanie egzekucyjne ulegało badaniu trybunału a wykonanie mogło być dozwolone tylko na zasadzie postanowień o wykonaniu wyroków zagranicznych.

Odtąd wykonanie wyroków (ugód) wydanych przez którykolwiek sąd w Królestwie Polskiem, w myśl rozp. c. i k. wojskowego Jenerałgubernatorstwa z dnia 19. stycznia 1917. r. l. 12 dz. w rozp. nie ulega na całym obszarze Królestwa żadnemu ograniczeniu bez względu na ograniczenie bez względu na rozgraniczenie obu obszarów okupacyjnych.

Powyższe rozporządzenie postanawia zarazem, że we wszelkich sporach, w których komenda c. i k. wojsko-

KAUTSCHUKSTEMPEL,

Gummi-Typen, Datumstempel, Numerateure, Farbkissen, Stempelfarbe, Email- und Metallschilder erzeugt und liefert prompt

ALEKSANDER FISCHHAB

Lieferant des k. u. k. Fe- | dostawca c. i. k. Krakow-
stungskommandos Krakau | skiej Komendy Twierdzy
und des k. u. k. Heeres | i c. i. k. Armii

KRAKAU — KRAKÓW**Grodzka 50. Tel. Nr. 3256.**

829

wykonuje i dostarcza szybko

PIECZĘCIE KAUCZUKOWE,

czcionki kauczukowe, numeratory, poduszki i farby do pieczętek, szyldy emaliowane i metalowe.

ERNST DANIA & Co.

Wien, X. Leebgasse 4-6.
Telephon 55017 u. 1574.

SPEZIALITÄTEN:

Militärbäckereien, Spezialanlagen für Pferdezwieback etc. Kartoffelverarbeitungsmaschinen, Darre-, Trokung-, Kakes-, Zwieback- etc. Öfen, Desinfektionsapparate für Essgeschirr. Anstrich etc.

Eingeführt bei allen
k. u. k. Staats u. Militär-
Behörden u. Grossbetrie-
etc.

Nur erste Referenzen!

302

**SEIDENWAREN, BÄNDER,
TÜCHER, PELÜCHE, SAMMTE**

BEI

S. KARY & Co.

K. K. HOFLIEFERANT • GEGRÜNDET 1864.

WIEN I., LUGECK 4

EIGENE FABRIKATION.

**TOWARY JEDWABNE, WSTAŻ-
KI, SZALE, PLUSZE, AKSAMITY**

DOSTARCZA

S. KARY & Co.

C. K. DOSTAWCA NADWORNY. - ROK ZAŁOŻENIA 1864.

WIEN I., LUGECK 4.

WYRÓB WŁASNY. 295

**WYDAWNICTWO POCZTÓWKI
W TARNOWIE**

poleca największy wybór

kart artystycznych

najcelniejszych polskich malarzy, jakoteż

kart świątecznych i noworocznych.

Szczegółowy spis wysyła się P. T. Kupcom
na żądanie **bezpłatnie.**

306

Jedes Quantum

**Ausreibbürsten, Reisbesen,
Bürsten u. Pinseln**

liefert prompt und billigst

BÜRSTENFABRIK**FRANZ WANKO, Wien VII., Neubaugasse 9.**

Telefon Nr. 35357.

Interurban Telefon Nr. 35357.

304

Szpagaty, worki, jutę do opakowania,

z pierwszorzędnych szwedzkich włókien papierowych, w każdej ilości dostarcza

Generalna Reprezentacya Węgierskich Zakładów Tekstylnych,

Towarzystwo Akcyjne

Kraków, ul. Dietlowska 97.

Zastępcy poszukiwani.

335

Zastępcy poszukiwani.

Durch obige Verordnung wurde zugleich verfügt, dass in allen Streitsachen, in welchen das Kommando der k. u. k. Heeresbahn Nord als Prozesspartei auftritt, die Gerichtshöfe ohne Rücksicht auf den Streitgegenstand zuständig sind.

Inbetriebsetzung einer Holzdestillationsunternehmung. Die ausser Betrieb gewesene Holzdestillationsunternehmung des Moses Boreski in Ostrów, Gemeinde Tarnawatka, Kreis Tomaszów wurde am 26. Jänner l. J. reetabliert. (Auskunftstelle Lemberg).

Zoll auf gewebte wollene Nassfilze für die Papierfabrikation. Das k. k. Finanzministerium in Wien hat mit der Note vom 16. Februar 1917, Zahl: 4074 entschieden, dass gewebte wollene Nassfilze für die Papierfabrikation bei der Einfuhr in die unter k. u. k. Militärverwaltung stehenden Gebiete Polens im Sinne des hierfür geltenden Zolltarifes wie Webwaren aus Wolle nach T. Nr. 90 c zu 300 K per 100 kg. zu verzollen sind.

Beschlagnahme von Sämereien. Wicke, Pferdebohnen, Peluschke, Lupine, Seradella, Esparsette, Rotklee, Weissklee, Bastardklee, Wundklee, Schottenklee, Luzerne, Hopfenluzerne, Zuckerrübensamen, Futterrübensamen und Möhrnsamen, sowie sämtliche Gräser und Gemüsesamen der Ernte des Jahres 1916, sowie etwa von früheren Jahren noch verbliebene Restbestände solcher Sämereien wurden mit Verordnung des k. u. k. Militärgeneralgouverneurs vom 8. Jänner 1917, MVP. VBl. Nr. 10 zu Gunsten der Militärverwaltung beschlagnahmt.

Von der Beschlagnahme ist das durch den Produzenten für den Anbau benötigte Saatgut ausgenommen.

Mit dem Einkaufe und Verkaufe obgenannter Sämereien wurde bis zur Beendigung des Frühjahrsanbaues 1917, d. h. bis 30. Juni 1917 die Polnische landwirtschaftliche Zentrale in Lublin betraut.

Beschlagnahme und Verkaufszwang von Metallen und Metallgegenständen. Mit Verordnung des k. u. k. Militärgeneralgouverneurs vom 25. Jänner 1917, MVP. VBl. Nr. 14 wurden unter gleichzeitigem Verbot des freien Handels und des Verbrauches, bezw. der Verarbeitung beschlagnahmt: Nickel, Kupfer, Messing, Rotguss, Bronze, Tombak, Blei, Zinn und Zink in allen vorkommenden Formen.

Jeder Besitzer oder Verwahrer folgender Metalle und Metallgegenstände, und zwar:

1. der Altmetalle in jeder Form, Aschen und Krätzen derselben;

2. der nicht eingebauten Halbfabrikate (Tafeln, Platten, Bleche, Stangen, Rohre, Drähte und role Abgüsse);

3. der neuen oder gebrauchten Fabrikate in folgenden Formen: Haus-, Küchen- und Tafelgeräte, Geschirre aller Art, nicht eingebaute Kessel, Warmwasserbereiter, Wasserbehälter, Mörser, Messinggewichte von 1 Pfd. aufwärts, Leuchter, Bügeleisen, Hut- und Kleiderhaken und Baubesthläge, — ist verpflichtet den von der k. u. k. Rohstoffzentrale des Militärgeneralgouvernements legitimierten Einkäufern der Metallzentrale Aktien-Gesellschaft (Expositor Lublin), sobald sie bei ihm vorsprechen und sich legitimieren, diese Gegenstände zu den vorgeschriebenen Preisen, welche nicht unterboten werden dürfen, zu verkaufen. Die gleiche Verpflichtung obliegt auch jedem Erzcuger und Händler der zum Verkaufe auf Lager liegenden Gegenstände wie: Badeöfen, Wannen, Geländer, Griff- und Schutzstangen, Türdrücker und Schilder, Tür- und Torgriffe, Ofentüren, Brunnenstiefel, Pipen, Wasserleitungshähne und sonstige Armaturen. Ausgenommen vom Verkaufszwange sind Gegenstände, die einen besonderen künstlerischen Wert darstellen, Bestandteile von geringem Gewichte, durch

weij kolei północnej występuje jako strona procesowa, właściwe są trybunały sądowe bez względu na przedmiot sporu.

Uruchomienie przedsiębiorstwa destylacji drzewnej.

Przedsiębiorstwo destylacji drzewnej Mojżesza Boreskiego w Ostrawie, gmina Tarnawatka, obwód Tomaszów, które dotąd było zastanowione, wprowadzono w ruch z dniem 26. stycznia b. r.

(Urząd Wywiadowczy we Lwowie).

Cło na tkane, wełniane „mokre pilśnie“ do fabrykacji papieru. Ministerstwo Skarbu w Wiedniu rozstrzygnęło notą z 16. lutego 1917. r. l: 4074, że tkane, wełniane pilśnie mokre przy wprowadzeniu ich do obszarów Polski zostających pod c. i k. Zarządem wojskowym, w myśl istniejących w tej mierze taryf cłowej dla tkanin z wełny wedle poz. tar. 90 c. należy oclić po 300 K za 100 kg.

Zajęcie nasion. Nasiona wyki, bobiku, peluszki, łubinu, esparsety, koniczyny czerwonej, białej i szwedzkiej, przelotu, komonicy, lucerny francuskiej i chmielowej, nasiona buraków cukrowych, pastewnych, marchwi, oraz wszelkie nasiona traw i warzyw pochodzące ze zbioru 1916. roku, oraz wszelkie pozostałe resztki zapasów tych nasion z lat poprzednich zajmuje się na rzecz zarządu wojskowego.

Zajęciu nie podlega nasienie potrzebne producentowi do siewu. Kupno i sprzedaż wyżej wymienionych nasion powierza się aż do ukończenia uprawy wiosennej w roku 1917. to znaczy do 30. czerwca 1917. r. polskiej Centrali rolniczej w Lublinie.

Zajęcie i obowiązek sprzedaży metali i przedmiotów metalowych. Na mocy rozporządzenia c. i k. Jeneralgubernatorstwa z 25. stycznia 1917 r. dz. r. w. l. 14 — uległy zajęciu przy równoczesnym zakazie wolnego handlu, zużycia lub przeróbki: nikiel, miedź, mosiądz czerwony, bronz, tombak, ołów, cyna i cynk we wszelkich możliwych formach.

Każdy posiadacz lub przechowawca wymienionych poniżej metali i przedmiotów metalowych, a w szczególności:

1. starych metali w każdej formie, nie wyłączając popielników i rusztów;

2. niewbudowanych półfabrykatów (tablic, płyt, blach, drażków, rur, drutów i surowych odlewów);

3. nowych lub używanych fabrykatów w następujących formach: przedmiotów domowych, kuchennych i stołowych, wszelkiego rodzaju naczyń, niewmurowanych kotłów, przyrządów do grzania wody, naczyń na wodę, moździerzy, ciężarków mosiężnych od funta wzwyż, świeczników, żelazek do prasowania, wieszadeł na kapelusze i ubrania, oraz oku budowlanych, obowiązuje jest sprzedać je legitymowanym kupcom, skoro się do niego zgłoszą i wylegitymują, a to po cenach przepisanych, których obniżyć nie wolno. Ten sam obowiązek ciąży na każdym wytwórcy i handlarzu przedmiotów, który posiada zapasy ich w celu sprzedaży, jakoto: pieców do kąpeli, wanien, poręczy, prętów ochronnych, przyściskaczy przy drzwiach i szyldzików, klamek przy drzwiach i bramach, drzwiczek do pieców, cembrzyn studziennych, pip, kurków wodociągowych oraz innych armatur. Z pod obowiązku sprzedaży są wyjęte przedmioty, które mają szczególną wartość artystyczną, następnie części składowe o małym ciężarze, przez których odłączenie przedmiot główny stałby się niedozwolny do

Actien Gesellschaft der **AUSTRIA** Akcyjne towarzystwo
 Emailirwerke u. Metallwarenfabriken fabryk emaliowych i metalowych
 CENTRALBUREAU: WIEN IX/1, LICHTENSTEINSTRASSE 22
 BIURO CENTRALNE:

Fabriken: — Fabryki: BRÜNN (Mähren), KNITTELFELD (Steiermark), BRÜX (Böhmen)

Modernste Einrichtungen. Arbeiteranzahl 4300. • Najnowocześniejsze urządzenia. 4300 robotników.
 Telefon: Wien 13.639—20.228. • Telefon: Wien 13.639—20.228.

Neu errichtet:

Ständige Auskunftstelle für alle Fragen der Kehrlichtbeseitigung. • Stale biuro informacyjne dla usuwania odpadków i śmieci.
 Erzeugnisse: Rohe, emaillierte, verzinnte Kochgeschirre aller Art, verzinkte Artikel u. Militär-Artikel. • Wyroby: Zwykłe emaliowane, cynowane naczynia do gotowania i wszelkiego rodzaju artykuły ocynkowane i artykuły wojskowe.

225

Die Handels- u. Gewerbekammer in Wien I., Stubenring 10,

erteilt allen Kaufleuten aus dem Okkupationsgebiet unentgeltlich Auskünfte über Zölle, Ausfuhrverbote u. Bezugsquellen oesterreichischer Erzeugnisse.

— Bureaustunden: 9-6 Uhr. —

Telegrammadresse: Hagekammer.
Telephon 20494, 20495, 20496.

Izba Handlowa i Przemysłowa w Wiedniu I., Stubenring 10,

udziela wszystkim kupcom z obszaru okupowanego bezpłatnych wiadomości o cłach, zakazach wywozu, źródłach zakupna wyrobów
 :: austriackich. ::

— Godziny urzędowe: 9-6. —

Adres telegraficzny: Hagekammer.
Telefon 20494, 20495, 20496.

319

Verdauungsfördernd,
schleimlösend,
säurelösend.

273

Alleiniger Generalvertreter und Engroslager
für Galizien und Königreich Polen

KARL SCHOPPER, KRAKAU
Karmelicka 39.

Militärbehörden und Sanitätsanstalten erhalten Vorzugspreise.

Wahlsäure
rozpuszcza śluzę
usuwa kwasy.

Wyłączny zastępca generalny i hurtowny skład
dla Galicyi i Królestwa Polskiego

KAROL SCHOPPER, KRAKÓW
Karmelicka 39.

Dla Władz wojskowych i instytucyj sanitarnych ceny wyjątkowe.

deren Abnahme der Hauptgegenstand unbrauchbar werden würde und jene zum Haushalte unbedingt erforderlichen Gegenstände, für welche ein Ersatz nicht beschafft werden kann.

Ausserdem haben die Besitzer nachfolgender Metallgegenstände und Einrichtungen aus obigen Metallen, bei welchen eine Ersatzbeschaffung notwendig ist, anzuzwar:

1. der Badeöfen, Wannen, Geländer, Griff- und Schutzstangen, Türdrücker und Schilder, Tür- und Torgriffe, Ofentüren, Brunnenstiefel, Pipen, Wasserleitungshähne und sonstige Armaturen, soweit dieselben montiert, bezw. im Gebrauche stehen;

2. der Kupferdächer, deren Bestandteile, Dachrinnen und Abflussrohre aus Kupfer;

3. der Bestandteile von Apparaten und Maschinen, Kupferkabel, (armierte, als auch blanke), Werksbehelfe und Werkzeuge in gewerblichen und industriellen Anlagen;

diese Gegenstände und Einrichtungen bis längstens 1. März d. J. bei der Metallzentrale Aktien-Gesellschaft (Expositur Lublin) anzumelden, damit rechtzeitig Verhandlungen betreffs Gewährung entsprechender Ablieferungstermine und Erleichterung der Ersatzbeschaffung gepflogen werden können.

Die für die Anmeldung vorgeschriebenen Formulare sind beim Gewerbereferat des k. u. k. Kreiskommandos unentgeltlich erhältlich.

Konsum-Vereine in Kreise Olkusz. Gegenwärtig bestehen im Kreise Olkusz Konsumvereine in folgenden Ortschaften: In Olkusz, Pomorzany, Bolesław und Sławków „Siła“ in Pilica, „Robotnik“ in Sławków, ferner in Wierbna, „Promyk“ in Sułoszowa „Gwiazda“ daselbst „Spolem“ in Bolesław, „Zachęta“ in Klucze, „Jutrzenka“ in Skala, weiter in Kroczyce, Gorenice und Chechór, „Zorza“ in Gołczowice, „Rola“ in Raclawice, schliesslich in Rodaki. Von diesen bestanden 9 Vereine vor dem Kriege, die restlichen 9 dagegen sind während des Krieges gegründet worden.

Wirtschaftliches aus dem Kreise Pinczów. In dem industriearmen Kreise Pinczów kommen ausser der Zuckerfabrik „Lubna“ in Kazimierza Wielka, welche sich jetzt im Betriebe befindet und ausser 2 Zichorienfabriken in Pinczów und Działoszyce, keine grösseren Fabriken in Betracht.

Die Gerbereien in Działoszyce verarbeiten ihre knappen Häutevorräte.

Die Brennereien verarbeiten zwar das knapp zugewiesene Kartoffelkontingent, werden jedoch mit der Produktion in Kurzem fertig und dann zum Stillstand gezwungen.

Von den Mühlen werden nur einige beschäftigt, während der grösste Teil schon lange die Tätigkeit einstellen musste.

Die Seifenindustrie ist infolge des Verbotes der Seifenherzeugung vollkommen lahmgelegt.

Die Ziegeleien haben fast ausnahmslos den Betrieb infolge der schlechten Baukonjunktur schon längst einstellen müssen.

Industrielage im Kreise Radom. Die Industrietätigkeit im Kreise Radom liegt im Allgemeinen still, was besonders bei den Gerbereien zum Vorschein kommt. Dieser für den Kreisbereich Radom weitaus wichtigste Produktionszweig findet heutzutage recht wenig Beschäftigung. Die Gerbereien wären im Stande das 10-fache des derzeit erzeugten Quantums herzustellen. Von zirca 50 Lederfabriken arbeiten jetzt nur die 5 grössten Unternehmungen dieser Branche und 5 kleinere.

dalszego użytku domowego, jeżeli innymi ich zastąpić nie można.

Prócz tego posiadacze następujących przedmiotów metalowych i urządzeń z wyżej wymienionych metali, w miejsce których sprawienie nowych jest koniecznie potrzebne, a w szczególności:

1. pieców do kąpieli, wanien poręczy, prętów ochronnych, przyciskaczy przydrzwiach i szyldzików, klamek przy drzwiach i bramach, drzwiczek od pieców, cembrzyn studziennych, pip, kurków wodociągowych oraz innych armatur, o ile one są montowane, względnie używane;

2. dachów miedzianych lub ich części składowych, rynien dachowych lub ściekowych z miedzi;

3. części składowych aparatów, maszyn, przewodów miedzianych (zabezpieczonych lub nie), narzędzi głównych i pomocniczych w zakładach przemysłowych i warsztatach, obowiązani są te przedmioty i urządzenia zgłosić najpóźniej do dnia 15. marca 1917 r. w centrali metali tow. akc. (ekspozytura w Lublinie), aby jeszcze w porę można się porozumieć co do odpowiednich terminów odstawy i ułatwić nabycie nowych przedmiotów.

Przepisane do zgłoszenia formularze można otrzymać w Wydziale przemysłowym c. i k. Komendy obwodowej.

Towarzystwo spożywcze w obwodzie olkuskim. Obecnie istnieją w obwodzie Olkusz w następujących miejscowościach towarzystwa spożywcze: w Olkuszu, Pomorzanych, w Bolesławie, Sławkowie, towarzystwa spożywcze „Siła“ w Pilicy, „Robotnik“ w Sławkowie, tow. społ. we Wierbce, dalej tow. społ. „Promyk“ w Sułoszowej, „Gwiazda“ w Sułoszowej, „Spolem“ w Bolesławiu, „Zachęta“ w Kluczach, „Jutrzenka“ w Skale, towarzystwa spożywcze w Kroczycach, Gorenicach i Chechle, „Zorza“ w Gołczowicach, „Rola“ w Raclawicach i tow. społ. w Rodakach. — Z tych istniało 9 towarzystw przed wojną — a resztę założono podczas niej.

Sprawy gospodarcze w obwodzie pinczowskim. W obwodzie tym o słabym przemyśle nie wchodzi w rachubę większe fabryki, prócz cukrowni „Lubna“ w Kazimierze Wielkiej i dwu fabryk cykoryi w Pińczowie i Działoszycach.

Garbarnie w Działoszycach przerabiają swoje szczupłe zapasy skór.

Gorzelnie przerabiają wprawdzie kuso im przydzielony kontyngent kartofli, kończą jednak niebawem swą produkcję i zmuszone są następnie do zastoju.

Kilka tylko młynów jest zatrudnionych, podczas gdy największa część już dawno zastanowiła ruch.

Przemysł mydlarski z powodu zakazu produkcji mydła zupełnie leży odłogiem.

Cegielnie prawie wszystkie zastanowiły już dawno ruch z powodu złej konjunktury budowlanej.

Położenie przemysłu w obwodzie radomskim. Przemysł w okręgu radomskim na ogół leży odłogiem, co objawia się szczególnie w garbarniach. Ta, dla obwodu Radom najważniejsza gałąź produkcyjna ma obecnie bardzo mało zatrudnienia. Garbarnie byłyby w możności produkować 10 razy tyle niż to się teraz dzieje. — Z około pięćdziesięciu fabryk skóry pracuje obecnie tylko 5 największych przedsiębiorstw i 5 małych.

Maszyny i narzędzia rolnicze
Nawozy sztuczne
Nasiona rolnicze
dostarcza:
SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE.

N. 189

Goldwaren-

Fabrik

Nr. 192

Nr. 181

JULIUS SPITZER & Co.
WIEN VI., ESZTERHAZYGASSE 25.

Nr. 185

Nr. 188

Nr. 187

Nr. 187

Nr. 180

N. 182

TOWARZYSTWO AKCYJNE

POLSKA CENTRALA HANDLOWA

w Radomiu, przy ul. Szerokiej Nr. 1

rozpoczęło czynności w kierunku aprowizacji obszaru Polski, okupowanego przez c. i k. wojska austriacko-węgierskie i dokonywa zakupów artykułów spożywczych i pierwszej potrzeby z pierwszej ręki.

Towarzystwo posiada wyłączne prawo sprowadzania artykułów wymienionych dla rzeczzonego obszaru z krajów neutralnych.

Auch die Giessereien arbeiten nur teilweise. In Radom sind im Betriebe die Firmen: Stellmann, Rubinstein und E. Goldblum. Da die Eisengiessereien speziell vor dem Kriegsausbruche in Wagenbüchsen arbeiteten, welche dann hauptsächlich im Innern Russlands Absatz fanden, ist dieser Fabrikationszweig besonders in Mitleidenschaft gezogen.

Glasfabriken stehen still.

Die Seifenindustrie wurde infolge des letztergange- nen Verbotes der Seifenerzeugung, stillgelegt.

Die Spezialfabrik „Renoma“ für Erzeugung von Holzleisten und Holzstiften findet heute eine gute Beschäftigung.

Die Möbelfabrik Johann Kohn u. Co. in Glinice wurde von den Russen vollkommen zerstört und es wird jetzt an ihrer Instandsetzung gearbeitet.

Die Schuhindustrie ist infolge verminderter Absatzmöglichkeit und schwieriger Beschaffung des Rohmaterials nahezu vollständig eingestellt; so beschäftigt z. B. das grösste Schuhgeschäft in Radom Abraham Goldberg, derzeit 24 Arbeiter gegen ca 250 Heimarbeiter im Frieden.

Ziegeleien befinden sich fast ausschliesslich ausser Betrieb.

Endlich ruht auch das Tischler- und Schlossergewerbe mangels jeglicher Bautätigkeit und der Scheu der Bevölkerung vor neuen Investitionen.

Die handwerksmässigen Betriebe finden bei stark restringierter Erzeugung einen genügenden Absatz.

(Auskunftstelle Radom).

Także odlewnie pracują tylko częściowo. W Radomiu utrzymują ruch tylko firmy: Stellmann, Rubinstein i E. Goldblum. Ponieważ odlewnie żelaza przed wybuchem wojny wyrabiały specjalnie panwie wozowe, które następnie miały zbyt głównie we wnętrzu Rosyi, przeto ta gałąź przemysłu bardzo ucierpiała.

Fabryki szkła nie są w ruchu.

Przemysł mydlarski spoczywa z powodu wydanego zakazu produkcji mydła.

Specjalna fabryka „Renoma“ produkująca drzewne listwy i kołki ma dziś dużo zatrudnienia.

Fabryka mebli Jana Kohna i Sp. w Glinicach uległa zupełnemu zniszczeniu przez Moskali, a obecnie pracuje się nad jej odbudową.

Przemysł szewski zastanowiono prawie całkowicie wskutek zmniejszonej możności zbytu i trudności otrzymania surowca; i tak n. p. zatrudnia obecnie fabryka butów, największa w Radomiu, Abrahama Goldberga 24 robotników wobec 250 w czasie pokoju.

Cegielnie prawie wszystkie zastanowione.

Wreszcie spoczywa także przemysł stolarski i ślusarski dla braku wszelkiego ruchu budowlanego i niechęci ludności do nowych inwestycji.

Rzemiosła przy znacznie zredukowanej produkcji mają dostateczny zbyt.

(Urząd Wywiadowczy w Radomiu).

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem kaiserl. deutschen Okkupationsgebiete in Polen.

Das Verordnungsblatt für das Generalgouvernement Warschau.

I. Nr. 63 vom 10. Februar l. J. enthält; Nr. 257 Bekanntmachung, betr. Getreidepreise. — Nr. 258 Vdg., betr. Fristverlängerung von Wechseln und Schecks. — Nr. 259 Vdg., betr. die Festsetzung der Stadtgrenzen für Warschau. — Nr. 260 Bekanntmachung betr. den Lebensmittelverkehr der Landesmittels Postpaketen nach Deutschland. — Nr. 261 Bekanntmachung über Erleichterungen im Privattelegrammverkehr der Bevölkerung. — Nr. 262 Bekanntmachung betr. Hauskollekte des evang.-augsb. Konsistoriums in Warschau. — Nr. 263 Bekanntmachung, betr. die Schusszeit für Hasen. — Nr. 264 Bekanntmachung, betr. Grenzverkehr. — Nr. 265 Bekanntmachung, betr. die Eröffnung eines Postamts in Rożan.

Weitere Erleichterungen im Privattelegrammverkehr der Bevölkerung des Okkupationsgebietes in Polen. Die zunächst für das Gebiet des Generalgouvernements Warschau aufgehobene Beschränkung, dass Privattelegramme nicht mehr als 15 Wörter enthalten dürfen, wurde nunmehr auch für den Verkehr mit Deutschland und mit dem Postgebiet des Oberbefehlshabers Ost aufgehoben.

Ein neue Anleihe der Stadt Warschau. Die Repräsentanten der Stadt Warschau haben mit dem Delegierten von 10 Berliner Bankhäusern, H. E. Branis, die grundsätzlichen Bedingungen einer städtischen 10 Millionen — anleihe gegen Vorpfindung der 5½% städtischen Obligationen vom Jahre 1916 besprochen. Diese Banken teilten unter sich das Darlehen zu je einer Million Mark. Von der Darlehenssumme erhält die Stadt unverzüglich 3 Millionen Mark, nach 10 Tagen 4 Millionen und den Rest nach einem mehr weniger gleichen Zeitraume.

Wiadomości gospodarcze z niemieckich obszarów zajętych Polski.

Dziennik rozporządzeń dla Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego. I. Nr. 63. z 10. lutego b. r. zawiera: Nr. 257 Obwieszczenie dotyczące cen na zboże. — Nr. 258. Rozp. dotyczące przedłużenia terminów. — Nr. 259. Rozp. dotyczące ustanowienia granic miejskich Warszawy. — Nr. 260. Obwieszczenie dotyczące przesyłania przez tutejszych mieszkańców środków żywnościowych do Niemiec. — Nr. 261. Obwieszczenie dotyczące ułatwień w prywatnej komunikacji telegraficznej ludności. — Nr. 262. Obwieszczenie dotyczące składki domowej urzędzonej przez Konsystorz ewangelicko-augsburski w Warszawie. — Nr. 263. Obwieszczenie dotyczące czasu polowania na zające. — Nr. 264. Obwieszczenie dotyczące przekraczania granicy. — Nr. 265. Obwieszczenie dotyczące otwarcia urzędu pocztowego w Rożanie.

Dalsze ułatwienia w prywatnym ruchu telegraficznym dla ludności obszaru zajętego w Polsce. Zniesione zrazu w obszarze Jenerałgubernatorstwa Warszawskiego ograniczenie, że telegramy prywatne nie mogą zawierać więcej niż 15 słów, zniesiono obecnie także w ruchu z Niemcami i z obszarem pocztowym Głównodowodzącego „Ost“.

Nowa pożyczka Warszawy. Przedstawiciele miasta Warszawy omówili z delegatem 10 banków berlińskich, p. Branisem, zasadnicze warunki 10-milionowej pożyczki miejskiej pod zastaw obligacyj miejskich 5½% z roku 1916. Banki powyższe podzieliły pomiędzy sobą pożyczkę po milionie marek. Z sumy pożyczkowej miasto otrzymuje niezwłocznie 3 miliony marek, po 10 dniach 4 miliony marek i mniej więcej po takimże przebiegu czasu pozostałe 3 miliony.

DRAHTSEILE aller ART

Cataloge Nr. 5 gratis.

Jergitsch
DRAHT

Jergitsch

Fabriken, in WIEN, GRAZ
und KLAGENFURT.

500

ALPENLÄNDISCHE
DRAHTINDUSTRIE

Ferd. Jergitsch' Söhne
Wien I. Friedrichstrasse Nr. 4.

LEOP. WIENER
PAPIER-FABRIKEN.

Niederlage und Generalrepräsentanz.
GROSSTES LAGER ALLER ARTEN.

PAPIERE.
PAPIERSPAGATE

Marke „Herkules“ Ges. gesch.

Bindfaden, Drahtspagete,
Färb. Bindfaden, Garbenbinder.

WIEN I., Getreidemarkt 12.

Telegramm Adresse: ELWIENER, WIEN,

321   Telephon Nr. 572, 9547, 9908.

POLDIHÜTTE

WIEN, III.

INVALIDENSTRASSE 5-7

WERKZEUGSTAHL

**STAHL FÜR STEINBE-
ARBEITUNGSWERK-
ZEUGE**

**KONSTRUKTIONS-
STAHL**

SCHWEISZSTAHL

HUTA POLDI

WIEN, III.

INVALIDENSTRASSE 5-7

STAL NARZĘDZIOWA

**STAL NA NARZĘDZIA
DO OBRÓBKI KA-
MIENI**

**STAL KONSTRUK-
CYJNA**

STAL SPAWALNA

Neue polnische Versicherungsgesellschaft. In Warschau wird dem „Kuryer Asekuracyjny“ vom 15. Februar zufolge, eine neue Versicherungsgesellschaft unter der Benennung „Erste polnische allgemeine Versicherungsgesellschaft“ mit einem Gründungskapital von 4 Millionen Rubel gegründet. Die Gesellschaft wird ihren Satzungen zufolge folgende Versicherungen aufnehmen: Feuer-, Lebens-, Transport-, Einbruchsdiebstahl-, Glas- und Unfallversicherungen, Verlust bei Forderungseinziehungen.

Musterlager der Amtlichen Handelsstelle „Ob. Ost“. Die Amtliche Handelsstelle deutscher Handelskammern hat in Kowno, der „Kownoer Zeitung“ zufolge, im Interesse von Handel und Industrie ein Muster- und Ausstellungslager für Waren, Modelle, Proben, Abbildungen und dergleichen errichtet, für die der Oberbefehlshaber Ost die Zollfreiheit gewährt. Neben diesem bereits bestehenden Musterlager ist noch die Errichtung solcher in Wilno, Libau und Białystok geplant. Die Ausstellung erfolgt, vorbehaltlich Vereinbarung im Einzelfalle, gebührenfrei, doch können die betreffenden Musterlager nur von Firmen besichtigt werden, die in der Firmenliste der Amtlichen Handelsstelle eingetragen sind.

Nowe polskie towarzystwo ubezpieczeń. Jak donosi „Kuryer Asekuracyjny“ z 15. lutego, zakłada się w Warszawie nowe towarzystwo ubezpieczeń pod mianem „Pierwsze polskie ogólne towarzystwo asekuracyjne“ z kapitałem fundacyjnym 4 milionów rubli. Towarzystwo przyjmie w myśl swych statutów następujące ubezpieczenia: ogniowe, życiowe, transportowe, od włamywań, ubezpieczenia szkła i od wypadków, wreszcie strat przy ściąganiu wierzytelności.

Skład wzorów urzędowego biura handlowego „Ob. Ost“. Urzędowe biuro handlowe niemieckich Izb handlowych założyło, jak donosi „Gazeta Kowieńska“, w interesie handlu i przemysłu skład wzorów i wystawę towarów, modeli, próbek, rycin i t. p. które Naczelný Dowódcą Wschodu uwolnił od opłaty cła. Pozatym już istniejącym wzorowym składem zamierzono założyć je także w Wilnie, Libawie i Białymstoku. Z zastrzeżeniem układu w odosobnionych wypadkach, wystawa wolną jest od należności, odnośne składy wzorowe mogą jednak obsłać tylko firmy wciągnięte do listy firmowej urzędowego biura handlowego.

GOLLESCHAUER PORTLAND-CEMENTFABRIK

Kalkgewerkschaft: Erzeugung von Ia Baukalk.

GOLLESCHAU (österr. Schlesien).

Goleszowska fabryka cementu Portlandzkiego

Gwarectwo wapienne: wyrób wapna budowlanego pierwszej jakości.

GOLESZÓW (Śląsk austr.).

887

Gemeinsame Filiale

der Kais. Kön. privilegirten

Osterreichischen Länderbank
und Ungarischen Escompte-
u. Wechsler-Bank für Polen

Dąbrowa (Polen)

Telegramm Adresse:

Länderbank, Dąbrowa Polen

Bank- und Warenabteilung

Waren Einfuhr Waren Ausfuhr

Filia wspólna

Ces. Król. Uprzyw.

Austryackiego Länderbanku
i Węgierskiego Banku Eskonto-
wego i Wymiennego dla Polski

Dąbrowa (Polska)

Adres telegraficzny:

Länderbank, Dąbrowa Polen

Oddział bankowy i towarowy

Przywóz towarów Wywóz towarów

G. C. DORNHEIM

G. m. b. H.

MAGDEBURG
BERLIN, KÖLN, LIPPSTADT

382 liefern an Wiederverkäufer

Waffen, Munition,**Jagdgeräte**

zu vorteilhaften Preisen.

IMPORT.

EXPORT.

Eigene Fabriken in LEER, MAGDEBURG, SUHL.

Max Kohn & Co., Wien I.

Salvatorgasse 6 und 8.

Grosse Auswahl in
Wäschestickereien,
Wäschebesätzen, Knöp-
pfen, Seiden- u. Samt-
bändern, Seidenwa-
ren, Spitzen und Posa-
menten, Neuheiten von
Damenputzartikeln.

Wielki wybór przy-
brań do bielizny, wsta-
wek, guzików, wsta-
żek jedwabnych i a-
ksamitnych, koronek
i wyrobów szmukler-
skich. Nowości w stro-
jach damskich. 280

„STANDARD“

Gesellschaft m. b. H. für technische Artikel

Pick & Winterstein, Kuschnitzky & Grünhut

WIEN - PRAG - BUDAPEST - FIUME

Grosshandlungshaus für
technische Betriebserfordernisse

liefert

Technische Gummiwaren, Asbestfabri-
kate, Armaturen, Transmissions - Be-
standteile, alle Arten von Treibriemen
und Transportgurten, Hebezeuge, Spe-
zialartikel für Brauereien und Wein-
kellereien, Kostschutzfarben u. s. w. in
gediegenen Qualitäten zu vorteilhaften
Preisen.

-- Offerte auf Verlangen. --

Wielki Dom handlowy dla techni-
cznych zapotrzebowań fabrycznych

dostarcza

Techniczne towary gumowe, wyroby
asbestowe, armatury, części składowe
do transmisji wszelkiego rodzaju, pasy
i rzemienie, lewary, artykuły specjalne
dla browarów i winiarń. Farby przeciw
rdzewieniu i t. d. w przedniej jakości
i przystępnych cenach.

-- Oferty na żądanie. --

EMANUEL WURZEL

TROPPAU

Vertreter von Knopf-, Posamenten- und
Bijouterie-Fabriken;

Rauch- und Schreibwaren Requisiten,

383 Generalvertretung

von elektrischen Taschenlampen der Firma

Bruno Fritsch in Reichenberg.

384

Für eine Bau begriffene

Heil- und Erziehungsanstalt,

bestehend aus zwei, zwischen Sandomierz und dem
Kreuzgebirge gelegenen Landhäusern, werden

Käufer gesucht. — Aufschlüsse erteilt:

„Kamieniec-Dwór“ bei Iwaniska, Kreis Opatów.

Do sprzedania na wsi niedokończony

Zakład leczniczo - wychowawczy

między Sandomierzem, a górami Św. Krzyskiemi.
Ferma, dwie wille. — Wiadomości udziela:

„Kamieniec-Dwór“, poczta Iwaniska, obwód Opatowski.

K. k. priv. C. k. uprzyw.
 Firnis-, Lack-, Farben- und Pflanzenleim-Fabrik fabryka pokostu, lakieru, farb i kleju roślinnego
 ODRAU, österr. Schlesien **J. BELLA**K O D R A W A, Śląsk austr.

empfehlte als Spezialität

Pflanzenleim „Silesia“ (Kaltleim)

(preiswerter Ersatz für Dextrin, Gummi arabicum, Leim und alle sonstigen Klebemittel) ferner Lacke, Farben, Firnis-Ersatz, Bohroel, Rueboel-Ersatz, alle Technischen Oele und Fette, etc.

poleca jako specjalność

Klej roślinny „Silesia“ (klej zimny)

(wyborny środek zastępczy dekstryny, gumy arabskiej, kleju i wszelkich innych klejów. — Poleca także produkty zastępcze pokostu, lakieru, farby, oleju wiertniczego, oleju rzepakowego, wszelkie oleje i tłuszcze do celów techn. i t. p.

Die Handels- u. Gewerbekammer in Prag, 660-I.

bietet den Interessenten in Polen **unentgeltlich** ihre Dienste für Erteilung von Auskünften über alle den Handel mit dem Kammerbezirke betreffenden Angelegenheiten wie auch für Namhaftmachung von Bezugsquellen der einschlägigen Artikel an.

==== Korrespondenz auch polnisch. ====

339

Telephon: 60, 250, 810.

Bureaustunden für den Parteienverkehr: 1/2 10—1.

Izba Handlowa i Przemysłowa w Pradze, 660-I.

udziela Interessentom z Polski **bezpłatnych** wiadomości w sprawach handlowych i wskazuje źródła zakupu towarów w swoim obwodzie.

Korespondencya także w języku polskim.

Telefon: 60, 250, 810.

==== Godziny przyjęć od: 1/2 10—1. ====

INTERNATIONALE TRANSPORTE

SCHENKER & Co., WIEN, I. HOHER MARKT 12.

Filialen: Adrianopel, Ala, Antwerpen, Aussig, Belgrad, Berlin, Braila, Bregenz, Bremen, Brünn, Bucarest, Buchs, Budapest, Constantinopel, Dedeagh, Eger, Fiume, Galatz, Gumuldjina, Hamburg, Lindau, London, Mannheim, München, Nürnberg, Oderberg, Olmütz, Passau, Peri, Philippopel, Pilsen, Prag, Romanshorn, Rotterdam, Salonique, Sofia, Steinschönau, Stuttgart, Szczakowa, Tetschen, Triest, Agence Schenker, Paris, Frankfurt a. M.

301

REISEBURO: Wien, Prag, Bozen.

Spezialverkehr nach den okkupierten Gebieten Russisch-Polens von der österr.-ungar. Monarchie u. von den neutralen Staaten. Verzollungen in Szczakowa, Rozwadów, Nadbrzezie, Bełzec u. Sokal.

**SÄEMASCHINEN-FABRIKS-
AKTIENGESELLSCHAFT** **FR. MELICHAR** **FABRYKA SIEWNIKÓW
TOW. AKCYJNE**
BRANDEIS a/E, (Böhmen - Czechy) 271

Bestellen Sie Ihre Felder zum Herbst
wie zu Frühjahr nur mit unseren

„UNIKUM“ Löffelscheiben-
Drillmaschinen
ORIGINAL-MELICHAR.

Uprawiajcie swe pola na jesień
i wiosnę tylko naszymi

„UNIKUM“ łyżkowymi siewni-
kami rzędowymi
ORYGINALNY-MELICHAR.

„MINIMAX“

ist für Baracken, Fabriken, Spitaeler, Verpflegsmagazine, Mühlen, etc. ein unentbehrliches Feuerlöschmittel, welches bei der k. u. k. Heeresleitung eingeführt und bestbewahrt ist.

Mit Aufklärung und Prospekt dient die

Ungarische Minimax Aktiengesellschaft
Budapest, VI. Rózsa u. 85.

812

Handels- u. Kommissionshaus | **Dom komisowo-handlowy**
für Export & Import | **dla eksportu i importu**
H. MITELMAN, NOWORADOMSK

Export und Import aller Bedarfsartikel aus und nach dem k. u. k. oesterreichisch ungarischen Okkupationsgebiete in Polen für eigene und fremde Rechnung. — Übernimmt Vertretungen von erstklassigen Häusern, zu koulantesten Bedingungen.

326 **Erstklassige Referenzen.**

Telegrammadresse: Mitelmann, Noworadomsk.

Eksport i import wszelkich towarów, z i do c. i k. terenów okupowanych w Polsce, załatwia na rachunek własny i przyjmuje w komis. — Zastępuje pierwszorządne przedsiębiorstwa pod najdogodniejszymi warunkami.

Pierwszorządne polecenia.

Adres telegraficzny: Mitelmann, Noworadomsk.

Schuhcreme, Schuhwichse, Lederfette, Waffenfette, Parkettpasta, Metallputzmittel — liefert in jeder Menge bester Qualität und zu günstigen Preisen

„SOLO“, Zündwaren- & Wichsefabriken Aktien Gesell.,

Wien I., Hohenstaufengasse 6.

Grösste Fabrik dieser Branche.

Pasta na buty, czernidła, tłuszcze na skóry i broń, pasta na posadzki, czyszcidła metali — dostarcza w każdej ilości, najlepszej jakości i po umiarkowanych cenach

„SOLO“, T. A. fabryk towarów zapalnych i smarowideł,

Wiedeń I., Hohenstaufengasse 6.

Największa fabryka tego rodzaju.

309

K. u. K. AUSKUNFTSTELLE RZESZÓW

wurde nach **LUBLIN (Gubernatorska 3)**, wo sie mit Neujahr 1917 ihre Amtstätigkeit aufgenommen hat, verlegt.

C. i K. URZĄD WYWIADOWCZY RZESZÓW

przeniesiony został do **LUBLINA (Gubernatorska 3)**, gdzie rozpoczął urzędowanie z dniem 1-go stycznia 1917 r.

Adressen:

- K. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau, Długa, Telephon 3582. Empfangstunden 9¹/₂—12¹/₂ vorm. ausgenommen Sonn- und Feiertage.
- K. u. k. Auskunftstelle Krakau, Hauptring 19, Telephon 3538.
- K. u. k. Auskunftstelle Lublin, Gubernatorska 3, Telephon 85.
- K. u. k. Auskunftstelle Radom, Lubelska 73. Telephon durch Anruf.
- K. u. k. Auskunftstelle Lemberg, Akademicka 17. Telephon 442.
- Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Wien I. Stubenring 10 (Gebäude der Handels- und Gewerbekammer). Telephon Nr. 12526.
- Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Budapest IV. Dorottyia u. 9. Telephon Nr. 7—62.

Adresy:

- C. i k. Zarząd obrotu towarowego Kraków, ul. Długa 1, Telefon 3582. godziny urzędowe od godz. 9¹/₂—12¹/₂, przedpoł., z wyjątkiem niedziel i świąt.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Kraków, Rynek główny 19, Telefon Nr. 3538.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Lublin, ul. Gubernatorska 3, Telefon 85.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Lwów, ul. Akademicka 17. Telefon 442.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Radom, ul. Lubelska 73. Telefon za zgłoszeniem.
- Wspólna ekspozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Wiedeń 1. Stubenring 10 (Gmach Izby handlowej i przemysłowej). Nr. telefonu 12526.
- Wspólna ekspozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Budapeszt IV. Dorottyia u. 9. Nr. telefonu 7—62.